

Miljötillsynsförordning;

utfärdad den 20 januari 2011.

Regeringen föreskriver följande.

1 kap. Allmänt om miljötillsynen

1 § Denna förordning är meddelad

1. med stöd av 26 kap. 5 § miljöbalken i fråga om 1 kap. 5 §,
2. med stöd av 26 kap. 3 § första stycket miljöbalken i fråga om 1 kap. 6–16 §§ och 2 kap.,
3. med stöd av 26 kap. 3 § fjärde stycket miljöbalken i fråga om 1 kap. 18–20 §§,
4. med stöd av 26 kap. 23 § miljöbalken i fråga om 1 kap. 23 och 24 §§,
5. med stöd av 26 kap. 22 a § miljöbalken i fråga om 1 kap. 25–27 §§, och
6. i övrigt med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

2 § Av 2 kap. framgår hur den operativa tillsynen fördelas mellan statliga myndigheter och de kommunala nämnderna.

Av 3 kap. framgår vilka statliga myndigheter som ska ge tillsynsvägledning till operativa tillsynsmyndigheter.

Definitioner

3 § I denna förordning avses med

tillsynsobjekt: en verksamhet, en åtgärd, ett område, ett naturföremål eller en djur- eller växtart som är eller ska vara föremål för tillsyn,

operativ tillsyn: tillsyn som utövas direkt gentemot den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtar eller har vidtagit en åtgärd,

tillsynsvägledning: utvärdering, uppföljning och samordning av operativ tillsyn samt stöd och råd till de operativa tillsynsmyndigheterna,

kommunal nämnd: den eller de nämnder som kommunfullmäktige utser att ha ansvar för operativ tillsyn enligt miljöbalken,

tillverkare: den som tillverkar en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara eller som i eget namn förpackar, packar om eller ändrar namn på en kemisk produkt eller en bioteknisk organism,

primärleverantör: en tillverkare som släpper ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara på marknaden, den som yrkesmässigt för in en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara till Sverige i syfte att släppa ut den på marknaden och den som yrkesmässigt för ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara från Sverige, och

SFS 2011:13

släppa ut på marknaden: att tillhandahålla eller göra en kemisk produkt, en bioteknisk organism eller en vara tillgänglig för någon annan.

I övrigt har termer och uttryck i denna förordning samma betydelse som i 14 kap. 2 § och 15 kap. 2 § miljöbalken samt 4 § avfallsförordningen (2001:1063).

EU-förordningar

4 § Bestämmelser om marknads kontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93¹.

5 § Bestämmelserna i 26 kap. miljöbalken ska tillämpas vid tillsyn över att de EU-förordningar som anges i 2 kap. denna förordning följs. Bestämmelserna får dock inte tillämpas i strid med förordning (EG) nr 765/2008.

Behovsutredning och register

6 § Hos en operativ tillsynsmyndighet ska det finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år.

7 § En operativ tillsynsmyndighet ska föra ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn.

Tillsynsplan och resurser

8 § En operativ tillsynsmyndighet ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på den behovsutredning som avses i 6 § och det register som avses i 7 §.

9 § Av 3 och 8 §§ myndighetsförordningen (2007:515) följer att en operativ tillsynsmyndighet ska bedriva tillsynsarbetet effektivt och att myndigheten ska utveckla personalens kompetens i tillsynsfrågor.

10 § En statlig operativ tillsynsmyndighet ska i den samlade tillsynsplanen beskriva hur myndigheten har avvägt fördelningen av resurser inom och mellan olika ansvarsområden enligt miljöbalken och hur resurserna har anpassats efter det tillsynsbehov som finns.

Beslut om behovsutredning och tillsynsplan

11 § Behovsutredningen enligt 6 § och tillsynsplanen enligt 8 § ska beslutas av den inom myndigheten som beslutar om användningen av myndighe-

¹ EUT L 218, 13.8.2008, s. 30 (Celex 32008R0765).

tens resurser. I fråga om en kommunal nämnds tillsyn ska dock nämnden besluta om utredningen och planen.

SFS 2011:13

Uppföljning och utvärdering

12 § En operativ tillsynsmyndighet ska årligen följa upp och utvärdera sin tillsynsverksamhet.

Underrättelser och information

13 § En operativ tillsynsmyndighet ska underrätta Naturvårdsverket, Kammarkollegiet och länsstyrelsen om förhållanden som kan vara skäl för

1. ett förbud eller en återkallelse av tillstånd, dispens eller godkännande enligt 24 kap. 3 § miljöbalken, eller
2. en omprövning enligt 24 kap. 5 eller 6 § miljöbalken.

14 § En operativ tillsynsmyndighet ska på begäran lämna den information som en tillsynsvägledande myndighet behöver för sin tillsynsvägledning.

15 § Tillsynsvägledande myndigheter på statlig central nivå får inom sitt vägledningsområde meddela föreskrifter om vilken information som en operativ tillsynsmyndighet ska lämna enligt 14 § samt hur och när informationen ska lämnas.

16 § Om en operativ tillsynsmyndighet uppmärksammar en omständighet som kan föranleda tillsynsåtgärder med stöd av miljöbalken men som omfattas av en annan myndighets ansvarsområde, ska tillsynsmyndigheten anmäla denna omständighet till den ansvariga myndigheten.

Samordning och samverkan

17 § Tillsynsmyndigheterna ska samordna tillsynen om det är ändamålsenligt och möjligt.

För att förebygga brott mot miljöbalken och för att effektivt hantera sådana brott, ska länsstyrelsen verka för samarbete mellan polismyndigheter, åklagarmyndigheter och de myndigheter som svarar för tillsyn enligt miljöbalken.

Överlåtelse av tillsynsuppgift

18 § I den omfattning som framgår av 2 kap. får en statlig operativ tillsynsmyndighet överlåta åt en kommunal nämnd att utöva den operativa tillsynen, om kommunfullmäktige begär det.

19 § En överlåtelse av uppgiften att utöva operativ tillsyn ska avse

1. en viss typ av tillsynsobjekt,
2. en viss typ av tillsynsobjekt med undantag för ett visst eller vissa tillsynsobjekt, eller
3. ett visst tillsynsobjekt.

SFS 2011:13

20 § Den myndighet som prövar om uppgiften att utöva operativ tillsyn kan överlåtas, ska vid sin prövning ta hänsyn till

1. omfattningen av tillsynsobjektens miljöpåverkan,
2. den kommunala nämndens förutsättningar för att uppfylla kraven i 6–12 §§,
3. den kommunala nämndens förutsättningar för att utöva tillsyn över tillsynsobjektens hantering av kemiska produkter i den utsträckning sådan hantering förekommer,
4. kommunens interna ansvarsfördelning för drift av och tillsyn över kommunala verksamheter,
5. myndighetens egna förutsättningar för att fortsättningsvis kunna ge effektiv tillsynsvägledning i frågor som rör tillsynsobjekten,
6. möjligheten att inom ett län utöva en effektiv tillsyn, och
7. övriga frågor av betydelse för överlåtelse av tillsynsuppgiften.

När det gäller tillsyn över kommunala verksamheter får tillsynsuppgiften inte överlåtas om kommunen har en nämndorganisation som strider mot 3 kap. 5 § andra stycket kommunallagen (1991:900) eller om kommunens interna ansvarsfördelning för drift och tillsyn av andra organisatoriska skäl inte är lämplig med hänsyn till förutsättningarna för en effektiv tillsyn.

Återkallelse av tillsynsuppgift

21 § En tillsynsmyndighet som har överlåtit uppgiften att utöva operativ tillsyn till en kommunal nämnd ska regelbundet följa upp och utvärdera tillsynen. Om förutsättningarna för överlåtelse enligt 20 § inte längre finns, ska tillsynsmyndigheten återkalla överlåtelsen. En återkallelse får avse ett visst eller vissa tillsynsobjekt eller en typ av tillsynsobjekt.

22 § En tillsynsvägledande myndighet får, i fråga om tillsyn inom sitt vägledningsområde, begära att en länsstyrelse som har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn till en kommunal nämnd ska återkalla överlåtelsen. Om länsstyrelsen inte gör detta, får den tillsynsvägledande myndigheten överlämna frågan om återkallelse till regeringen för avgörande.

Naturvårdsvakter

23 § Länsstyrelsen får utnämna naturvårdsvakter. I fråga om områden där en kommunal nämnd har ansvar för tillsynen, får dock länsstyrelsen utnämna naturvårdsvakter endast om nämnden begär det.

24 § Rikspolisstyrelsen får, efter samråd med Naturvårdsverket, meddela föreskrifter om utnämning, utbildning och uniformering av naturvårdsvakter.

Prover

25 § Kemikalieinspektionen får förelägga den som saluför, överlåter, till Sverige för in eller från Sverige för ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara att lämna de prover som behövs för tillsynen.

26 § Läkemedelsverket får förelägga den som saluför, överlåter, till Sverige för in eller från Sverige för ut en sådan kosmetisk eller hygienisk produkt som avses i förordningen (1993:1283) om kosmetiska och hygieniska produkter eller en sådan vara som avses i 2 § samma förordning, att lämna de prover som behövs för tillsynen.

27 § Länsstyrelsen och den kommunala nämnden får förelägga den som saluför, överlåter, till Sverige för in eller från Sverige för ut en kemisk produkt eller bioteknisk organism att lämna de prover som behövs för tillsynen.

Rapportering

28 § Naturvårdsverket ska, i sin egenskap av tillsynsvägledande myndighet, senast den 15 april varje år till regeringen lämna en redovisning av hur tillsynen kan utvecklas och förbättras. Redovisningen ska omfatta de brister i tillsynen som verket identifierat och en beskrivning av hur de kan åtgärdas.

2 kap. Fördelningen av den operativa tillsynen

1 § I detta kapitel fördelas statliga myndigheters och kommunala nämnders ansvar för operativ tillsyn över att miljöbalken och bestämmelser meddelade med stöd av balken samt EU-förordningar följs. Den fördelningen gäller i den mån regeringen i det enskilda fallet inte har beslutat något annat.

När det hänvisas till ett eller flera kapitel i miljöbalken avses även bestämmelser som har meddelats med stöd av de kapitlen.

2 § Om två eller flera myndigheter har det operativa tillsynsansvaret för ett tillsynsobjekt, får myndigheterna komma överens om hur ansvaret ska fördelas.

3 § Om det för ett visst tillsynsobjekt inte finns någon ansvarig tillsynsmyndighet, ska var och en av de myndigheter som anges i 3 kap. utöva den operativa tillsynen i de frågor som omfattas av respektive myndighets tillsynsvägledningsansvar.

Försvarets verksamheter

4 § Generalläkaren har ansvar för den operativa tillsynen i fråga om samtliga verksamheter och åtgärder inom Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk och Försvarets radioanstalt utom för den tillsyn som omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 7 § 2 eller Kemikalieinspektionens ansvar enligt 21 § 1.

5 § Bestämmelserna i 6–32 §§ gäller inte den tillsyn som omfattas av generalläkarens ansvar enligt 4 §.

Skydd av områden samt djur- och växtarter

6 § I 7–10 §§ fördelas ansvaret för den operativa tillsynen i fråga om

1. områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken,
2. skydd för djur- och växtarter enligt 8 kap. miljöbalken,
3. natur- och kulturmiljö enligt 12 kap. miljöbalken,
4. stängselgenombrott enligt 26 kap. 11 § miljöbalken,
5. rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem², och
6. kommissionens förordning (EG) nr 865/2006 av den 4 maj 2006 om närmare föreskrifter för tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 338/97 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem³.

7 § Länsstyrelsen har ansvar för tillsynen i fråga om

1. nationalparker,
2. strandskyddet i sådana områden eller i fråga om sådana anläggningar, vägar och järnvägar som omfattas av länsstyrelsens dispensprövning enligt 7 kap. 18 a § miljöbalken,
3. marinvetenskaplig forskning inom svenskt sjöterritorium enligt 7 kap. 23 § miljöbalken,
4. förordning (EG) nr 338/97, och
5. förordning (EG) nr 865/2006.

8 § Länsstyrelsen har ansvar för tillsynen i fråga om

1. naturreservat, kulturresevat, naturminnen och vattenskyddsområden som har beslutats av länsstyrelsen,
2. biotopskyddsområden som inte ligger på mark som omfattas av skogsvårdslagen (1979:429) och som har beslutats av regeringen eller länsstyrelsen,
3. djur- och växtskyddsområden som länsstyrelsen har meddelat föreskrifter om enligt 7 kap. 12 § miljöbalken,
4. miljöskyddsområden enligt 7 kap. 19 och 20 §§ miljöbalken, utom områden som inrättats i anslutning till en verksamhet som omfattas av generalläkarens ansvar för tillsyn enligt 4 § eller av kommunens ansvar för tillsyn enligt 31 §,
5. områden och föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av länsstyrelsen enligt 7 kap. 24 § miljöbalken,
6. verksamheter och åtgärder som kan påverka miljön i ett sådant område som avses i 7 kap. 27 § miljöbalken, utom den tillsyn som omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 7 §, kommunens ansvar enligt 9 § eller Skogsstyrelsens ansvar enligt 10 §,
7. skötsel av jordbruksmark och annan markanvändning vid jordbruket enligt 7, 8 och 12 kap. miljöbalken,
8. artskydd enligt 8 kap. 1–4 §§ miljöbalken,
9. verksamheter och åtgärder som avses i 12 kap. 6 § miljöbalken, utom den tillsyn som omfattas av Skogsstyrelsens ansvar enligt 10 §,
10. vilthägn enligt 12 kap. 11 § miljöbalken, och

² EGT L 61, 3.3.1997, s. 1 (Celex 31997R0338).

³ EUT L 166, 19.6.2006, s. 1 (Celex 32006R0865).

11. stängselgenombrott enligt 26 kap. 11 § miljöbalken.

Länsstyrelsen får överlåta uppgiften att utöva tillsyn enligt första stycket åt en kommunal nämnd enligt 1 kap. 19 och 20 §§.

9 § Den kommunala nämnden har ansvar för tillsynen i fråga om

1. naturreservat, kulturresevat, naturminnen och vattenskyddsområden som har beslutats av kommunen,
2. biotopskyddsområden som har beslutats av kommunen,
3. djur- och växtskyddsområden som kommunen har meddelat föreskrifter om enligt 7 kap. 12 § miljöbalken,
4. strandskyddet, utom den tillsyn som omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 7 § 2, och
5. områden och föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap. 24 § miljöbalken.

10 § Skogsstyrelsen har ansvar för tillsynen i fråga om

1. biotopskyddsområden på sådan mark som omfattas av bestämmelser i skogsvårdslagen (1979:429) och som Skogsstyrelsen har beslutat om,
2. avverkning, hyggesbehandling, beståndsanläggning, beståndsvård, uttag av skogsbränsle, skogsbilvägar, skogsgödsling, kalkning i skogsmark och andra skogsbruksåtgärder, i den mån verksamheterna och åtgärderna är sådana som avses i 12 kap. 6 § miljöbalken och omfattas av skogsvårdslagen, och
3. avverkning, hyggesbehandling, beståndsanläggning, beståndsvård, uttag av skogsbränsle, skogsbilvägar, skogsgödsling, kalkning i skogsmark och andra skogsbruksåtgärder, om verksamheterna eller åtgärderna kan påverka miljön i ett sådant område som avses i 7 kap. 27 § miljöbalken.

Genteknik

11 § I 12–18 §§ fördelas ansvaret för tillsynen i fråga om

1. genteknik enligt 13 kap. miljöbalken, och
2. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1946/2003 av den 15 juli 2003 om gränsöverskridande förflyttning av genetiskt modifierade organismer⁴.

12 § Arbetsmiljöverket har ansvar för tillsynen i fråga om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer.

13 § Fiskeriverket har ansvar för tillsynen i fråga om

1. innesluten användning av genetiskt modifierade vattenlevande organismer,
2. avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade vattenlevande organismer, och
3. utsläppande på marknaden av produkter som innehåller eller består av genetiskt modifierade vattenlevande organismer.

⁴ EUT L 287, 5.11.2003, s. 1 (Celex 32003R1946).

SFS 2011:13

14 § Kemikalieinspektionen har ansvar för tillsynen i fråga om

1. avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade mikroorganismer, nematoder, spindeldjur och insekter, och
2. utsläppande på marknaden av produkter som innehåller eller består av genetiskt modifierade mikroorganismer, nematoder, spindeldjur eller insekter.

15 § Livsmedelsverket har ansvar för tillsynen i fråga om utsläppande på marknaden av sådana livsmedel som omfattas av livsmedelslagen (2006:804) och innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer.

16 § Läkemedelsverket har ansvar för tillsynen i fråga om avsiktlig utsättning och utsläppande på marknaden av sådana läkemedel enligt 1 § läkemedelslagen (1992:859) som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer.

17 § Skogsstyrelsen har ansvar för tillsynen i fråga om avsiktlig utsättning och utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade skogsträd avsedda för virkesproduktion.

18 § Statens jordbruksverk har ansvar för tillsynen i fråga om

1. innesluten användning av genetiskt modifierade organismer utom den tillsyn som omfattas av Arbetsmiljöverkets ansvar enligt 12 § eller av Fiskeriverkets ansvar enligt 13 §,
2. avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer utom den tillsyn som omfattas av Fiskeriverkets ansvar enligt 13 §, Kemikalieinspektionens ansvar enligt 14 §, Läkemedelsverkets ansvar enligt 16 § eller Skogsstyrelsens ansvar enligt 17 §,
3. utsläppande på marknaden av sådant foder som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer och omfattas av lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter, och
4. utsläppande på marknaden av produkter som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer, utom den tillsyn som omfattas av Fiskeriverkets ansvar enligt 13 §, Kemikalieinspektionens ansvar enligt 14 §, Livsmedelsverkets ansvar enligt 15 §, Läkemedelsverkets ansvar enligt 16 § eller Skogsstyrelsens ansvar enligt 17 §.

Övriga verksamheter och åtgärder

19 § I 20–33 §§ fördelas ansvaret för tillsynen i fråga om

1. miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken,
2. föroreningsskador och miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken,
3. vattenverksamheter enligt 11 kap. miljöbalken,
4. jordbruk och andra verksamheter enligt 12 kap. 10 § miljöbalken,
5. kemiska produkter, biotekniska organismer och varor enligt 14 kap. miljöbalken,
6. avfall och producentansvar enligt 15 kap. miljöbalken,

7. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 av den 31 mars 2004 om tvätt- och rengöringsmedel⁵,

8. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 av den 29 april 2004 om långlivade organiska föroreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG⁶,

9. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av den 17 maj 2006 om vissa fluorerade växthusgaser⁷,

10. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 av den 14 juni 2006 om transport av avfall⁸,

11. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG⁹,

12. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006¹⁰,

13. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 689/2008 av den 17 juni 2008 om export och import av farliga kemikalier¹¹, och

14. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet¹².

20 § Arbetsmiljöverket har ansvar för tillsynen i fråga om sådana tillstånd att använda bekämpningsmedel som krävs enligt förordningen (2000:338) om biocidprodukter och förordningen (2006:1010) om växtskyddsmedel, i de fall tillståndsfrågan prövas av Arbetsmiljöverket.

I arbetsmiljölagen (1977:1160) och arbetsmiljöförordningen (1977:1166) finns bestämmelser om Arbetsmiljöverkets ansvar för tillsyn över att förordning (EG) nr 1907/2006 följs.

21 § Kemikalieinspektionen har, när det gäller 14 kap. miljöbalken och de EU-förordningar som anges i 19 § 7–9 och 11–14, ansvar för tillsynen i fråga om

1. primärleverantörers utsläppande på marknaden av kemiska produkter och biotekniska organismer samt primärleverantörers skyldigheter att anmäla kemiska produkter, biotekniska organismer och varor till produktregistret, och

⁵ EUT L 104, 8.4.2004, s. 1 (Celex 32004R0648).

⁶ EUT L 158, 30.4.2004, s. 7 (Celex 32004R0850).

⁷ EUT L 161, 14.6.2006, s. 1 (Celex 32006R0842).

⁸ EUT L 190, 12.7.2006, s. 1 (Celex 32006R1013).

⁹ EUT L 396, 30.12.2006, s. 1 (Celex 32006R1907).

¹⁰ EUT L 353, 31.12.2008, s. 1 (Celex 32008R1272).

¹¹ EUT L 204, 31.7.2008, s. 1 (Celex 32008R0689).

¹² EUT L 286, 31.10.2009, s. 1 (Celex 32009R1005).

SFS 2011:13

2. utsläppande av varor på marknaden.

Kemikalieinspektionens tillsynsansvar enligt första stycket omfattar inte den tillsyn som Livsmedelsverket har ansvar för enligt 22 § eller som Läke-
medelsverket har ansvar för enligt 23 §.

22 § Livsmedelsverket har, när det gäller 14 kap. miljöbalken och förordning (EG) nr 1907/2006, ansvar för tillsynen i fråga om material och produkter som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel.

23 § Läkemedelsverket har ansvar för tillsynen i fråga om

1. primärleverantörers utsläppande på marknaden av sådana kosmetiska och hygieniska produkter som avses i förordningen (1993:1283) om kosmetiska och hygieniska produkter samt sådana varor som avses i 2 § samma förordning, med undantag för frågor som rör produkternas brandfarliga, oxiderande eller explosiva egenskaper, och

2. producenters skyldigheter att enligt 3–5 och 8 §§ förordningen (2009:1031) om producentansvar för läkemedel

a) ta emot avfall som utgörs av läkemedel, och

b) informera om möjligheten att lämna avfall som utgörs av läkemedel.

24 § Naturvårdsverket har ansvar för tillsynen i fråga om

1. producentansvaret enligt förordningen (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter, med undantag för frågor om hur insamlingen av sådana produkter lokalt uppfyller kraven i 16 och 17 §§ samma förordning,

2. producentansvaret enligt förordningen (2008:834) om producentansvar för batterier, med undantag för frågor om hur insamlingen av batterier lokalt uppfyller kraven i 10 och 20 §§ samma förordning, och

3. förordning (EG) nr 1013/2006 när det gäller frågor som verket är behörig myndighet för.

25 § Statens jordbruksverk har ansvar för tillsynen i fråga om retursystem enligt förordningen (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar.

26 § Strålsäkerhetsmyndigheten har, när det gäller olägenheter från joniserande och icke-joniserande strålning, ansvar för tillsynen i fråga om miljöfarliga verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och som är kärnteknisk verksamhet enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller verksamhet med strålning enligt strålskyddslagen (1988:220).

Strålsäkerhetsmyndigheten får överlåta uppgiften att utöva tillsyn enligt första stycket åt en kommunal nämnd enligt 1 kap. 19 och 20 §§.

Strålsäkerhetsmyndigheten får överlåta uppgiften att utöva tillsyn enligt första stycket åt länsstyrelsen, om

1. länsstyrelsen enligt 29 § 1 har ansvar för tillsynen i fråga om verksamheten, och

2. länsstyrelsen och Strålsäkerhetsmyndigheten är överens om överlåtel-
sen.

27 § Transportstyrelsen har ansvar för tillsynen i fråga om

1. användningen av marina bränslen i fartyg enligt förordningen (1998:946) om svavelhaltigt bränsle, och
2. utrustning i fartyg som innehåller kontrollerade ämnen enligt förordning (EG) nr 842/2006 eller förordning (EG) nr 1005/2009.

28 § Länsstyrelsen har ansvar för tillsynen i fråga om

1. sjöfarten och luftfarten när det gäller sådan dumpning och förbränning av avfall som regleras genom 15 kap. 31–33 §§ miljöbalken, och
2. sådana transporter av avfall som regleras i förordning (EG) nr 1013/2006.

Länsstyrelsen ska i tillsynen samverka med Polisen, Tullverket och Kustbevakningen.

29 § Länsstyrelsen har ansvar för tillsynen i fråga om

1. miljöfarliga verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, utom den tillsyn som omfattas av Strålsäkerhetsmyndighetens ansvar enligt 26 §,

2. vattenverksamheter, utom sådana vattentäkter som omfattas av tillståndsplikt som kommunen har föreskrivit enligt 9 kap. 10 § miljöbalken,

3. föroreningsskador enligt 10 kap. 1 § första stycket miljöbalken orsakade av en sådan miljöfarlig verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och som

- a) är i drift, eller
 - b) har upphört efter den 30 juni 1969, om tillsynen vid tidpunkten för verksamhetens upphörande inte hade överlåtits till kommunen, och
4. andra miljöskador enligt 10 kap. 1 § miljöbalken orsakade av en verksamhet eller åtgärd som länsstyrelsen har tillsynsansvar för.

Länsstyrelsen får överlåta uppgiften att utöva tillsyn enligt första stycket åt en kommunal nämnd enligt 1 kap. 19 och 20 §§.

30 § Om länsstyrelsen har ansvar för tillsynen över en viss verksamhet enligt 29 § första stycket 1 eller 2, ska länsstyrelsen också ansvara för tillsynen över verksamheten när det gäller

1. bestämmelserna i 14 kap. miljöbalken och de EU-förordningar som anges i 19 § 7–9 och 11–14 i fråga om

- a) primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som inte innebär utsläppande på marknaden,
- b) annan än primärleverantörers hantering av kemiska produkter eller bioteknisk organismer, och
- c) annan än primärleverantörers hantering av varor som inte innebär utsläppande på marknaden,

2. att föreskrifter meddelade med stöd av 12 kap. 10 § miljöbalken följs, och

3. avfall, farligt avfall och producentansvar.

Länsstyrelsens tillsynsansvar enligt första stycket omfattar inte den tillsyn som Arbetsmiljöverket har ansvar för enligt 20 §, Livsmedelsverket har ansvar för enligt 22 § eller Transportstyrelsen har ansvar för enligt 27 §.

SFS 2011:13

31 § Den kommunala nämnden har, utöver det som följer av 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken, ansvar för tillsynen i fråga om

1. andra miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken som inte särskilt anges i bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd,

2. föroreningsskador som inte omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 29 § första stycket 3,

3. andra miljöskador enligt 10 kap. 1 § miljöbalken, om skadorna har orsakats av en verksamhet eller åtgärd som den kommunala nämnden har tillsynsansvaret för,

4. vattentäkter som omfattas av tillståndsplikt som kommunen har föreskrivit enligt 9 kap. 10 § miljöbalken,

5. hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken, utom den tillsyn som Kemikalieinspektionen utövar över primärleverantörers utsläppande på marknaden enligt 21 § första stycket, och

6. utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller kontrollerade ämnen enligt förordning (EG) nr 842/2006 eller förordning (EG) nr 1005/2009.

32 § Om en kommunal nämnd har ansvar för tillsynen över en viss verksamhet enligt 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken eller enligt 1 kap. 19 och 20 §§ denna förordning, ska nämnden också ansvara för tillsynen över verksamheten när det gäller

1. bestämmelserna i 14 kap. miljöbalken och de EU-förordningar som anges i 19 § 7–9 och 11–14 i fråga om

a) primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som inte innebär utsläppande på marknaden, och

b) annan än primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, och

2. att föreskrifter meddelade med stöd av 12 kap. 10 § miljöbalken följs.

Nämndens tillsynsansvar enligt första stycket omfattar inte den tillsyn som Arbetsmiljöverket har ansvar för enligt 20 §, Livsmedelsverket har ansvar för enligt 22 § eller Transportstyrelsen har ansvar för enligt 27 §.

33 § En tillsynsmyndighet som har ansvar för den operativa tillsynen i fråga om utsläppande på marknaden av kemiska produkter, biotekniska organismer eller varor, har också ansvar för tillsynen i fråga om införseln till Sverige och utförseln från Sverige av sådana produkter, organismer och varor.

Tillsynsmyndigheten ska i tillsynen samverka med Tullverket.

3 kap. Tillsynsvägledning

1 § En tillsynsvägledande myndighet som avses i någon av 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 eller 16 §, ska inom sitt vägledningsområde ge tillsynsvägledning i fråga om tillämpningen av miljöbalken, föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken och EU-förordningar.

Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning.

Tillsynsvägledande myndigheter på statlig central nivå ska inom sitt vägledningsområde särskilt ge stöd till länsstyrelsernas tillsynsvägledning till kommunerna.

Vägledningsområden

2 § Naturvårdsverket ska ge

1. tillsynsvägledning till kommunala nämnder och länsstyrelser, om inte annat följer av 3–15 §§, och
2. allmän tillsynsvägledning till operativa tillsynsmyndigheter i frågor som avser tillämpningen av 26 och 30 kap. miljöbalken.

3 § Affärsverket svenska kraftnät ska ge tillsynsvägledning i frågor om dammsäkerhet enligt 11 kap. miljöbalken.

4 § Boverket ska ge tillsynsvägledning i frågor om kemiska produkter och biotekniska organismer i de fall frågorna regleras i föreskrifter som Boverket har meddelat med stöd av förordningen (2008:245) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

5 § Fiskeriverket ska ge tillsynsvägledning i frågor om fiske och vattenbruk, med undantag för frågor som omfattas av Kemikalieinspektionens vägledningsområde enligt 6 §.

6 § Kemikalieinspektionen ska, när det gäller 14 kap. miljöbalken och de EU-förordningar som anges 2 kap. 19 § 7–9 och 11–14 denna förordning, ge tillsynsvägledning i frågor om utsläppande på marknaden, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor samt allmänhetens hantering av sådana produkter, organismer eller varor.

Första stycket gäller inte frågor som omfattas av Boverkets vägledningsområde enligt 4 § eller Läke-medelsverkets vägledningsområde enligt 7 §.

7 § Läke-medelsverket ska ge tillsynsvägledning i frågor som regleras i

1. förordningen (1977:994) om försäljning och förvaring av vissa flyktiga lösningsmedel m.m., och
2. förordningen (1993:1283) om kosmetiska och hygieniska produkter.

8 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska ge tillsynsvägledning i frågor om miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken i de fall frågorna regleras i

1. lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor,
2. förordningen (1999:382) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, eller
3. bestämmelser om förebyggande och hantering av allvarliga olyckor i förordningen (2008:722) om utvinningsavfall.

Myndigheten ska stödja Kemikalieinspektionen i tillsynsfrågor om kemiska produkters brandfarliga, explosiva och oxiderande egenskaper.

9 § Riksantikvarieämbetet ska ge tillsynsvägledning i frågor om kulturreservat.

10 § Skogsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning i frågor om

1. tillämpningen av 7 kap. 11 § och 12 kap. 6 § miljöbalken i de fall frågorna rör skogsbruk och regleras i skogsvårdslagen (1979:429),

2. verksamheter och åtgärder inom skogsbruket som kan påverka miljön i sådana särskilda skyddsområden som avses i 7 kap. 27 § miljöbalken, om verksamheterna inte omfattas av tillsyn enligt 2 kap. 7, 8 eller 9 § denna förordning, och

3. tillämpningen av 14 kap. miljöbalken och de EU-förordningar som anges i 2 kap. denna förordning, om frågorna rör skogsbruket och Kemikalieinspektionen inte har vägledningsansvaret enligt 6 §.

11 § Socialstyrelsen ska ge tillsynsvägledning i frågor om

1. hälsoskydd i bostäder och lokaler m.m. enligt 9 kap. miljöbalken samt smittskydd och övrigt hälsoskydd av hygienisk eller medicinsk karaktär,

2. tillämpningen av 14 kap. miljöbalken, om frågorna omfattas av beslut som Socialstyrelsen har meddelat enligt förordningen (2000:338) om biocidprodukter, och

3. tillämpningen av 15 kap. miljöbalken, om frågorna avser hanteringen av avfall som i bilaga 2 till avfallsförordningen (2001:1063) beskrivs som

a) avfall från förlossningsavdelningar, diagnostik, behandling eller förebyggande av sjukdomar hos människor där det på grund av smittfara ställs särskilda krav på insamling och bortskaffande (avfallstyp 18 01 03*),

b) kemikalier som består av eller som innehåller farliga ämnen (avfallstyp 18 01 06*),

c) cytotoxiska läkemedel och cytostatika (avfallstyp 18 01 18*), eller

d) avfall som utgörs av amalgam från tandvård (avfallstyp 18 01 10*).

12 § Statens energimyndighet ska ge tillsynsvägledning i frågor om verksamhetsutövares egenkontroll när det gäller hushållning med energi och användning av förnyelsebara energikällor.

13 § Statens jordbruksverk ska ge tillsynsvägledning i frågor om

1. djurhållande verksamheter och verksamheter inom jordbruks- och trädgårdsområdet utom i frågor som omfattas av Kemikalieinspektionens vägledningsområde enligt 6 §,

2. föreskrifter som Statens jordbruksverk har meddelat med stöd av förordningen (2006:1010) om växtskyddsmedel,

3. avfall enligt 15 kap. miljöbalken när frågorna avser

a) retursystem i de fall frågorna regleras i förordningen (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar, och

b) hantering av avfall som i bilaga 2 till avfallsförordningen (2001:1063) beskrivs som avfall från forskning, diagnos, behandling eller förebyggande av djursjukdomar där det på grund av smittfara ställs särskilda krav på insamling och bortskaffande (avfallstyp 18 02 02*).

14 § Strålsäkerhetsmyndigheten ska ge tillsynsvägledning i frågor om miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. 6 § miljöbalken i de fall frågorna regleras i strålskyddslagen (1988:220) eller strålskyddsförordningen (1988:293).

15 § I frågor om tillämpningen av bestämmelserna om genteknik i 13 kap. miljöbalken är den operativa tillsynsmyndigheten också tillsynsvägledande myndighet inom det område som motsvarar myndighetens operativa ansvar.

Första stycket innebär inte någon inskränkning i de centrala och samordnande uppgifter för kontrollen av genetiskt modifierade organismer som Naturvårdsverket och Gentekniknämnden har enligt förordningen (2002:1086) om utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön.

16 § Länsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning i länet. I länsstyrelsernas tillsynsvägledning ingår att ge kommunerna stöd för att utveckla tillsynen.

Från länsstyrelsens vägledningsområde undantas den tillsyn som utövas av Skogsstyrelsen och generalläkaren.

Planer för tillsynsvägledning

17 § Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Statens jordbruksverk, Socialstyrelsen och länsstyrelserna ska ha planer för tillsynsvägledning. Planerna ska omfatta en period om tre år. Planerna ska ses över vid behov och minst en gång varje år.

18 § Länsstyrelsen ska på begäran av Naturvårdsverket lämna uppgifter till verket om vilka tillsynsvägledande insatser som länsstyrelsen har genomfört eller planerar.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2011. Genom förordningen upphävs förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken.

2. Äldre föreskrifter gäller i fråga om tillsynsärenden som har inletts före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

ANDREAS CARLGREN

Egon Abresparr
(Miljödepartementet)

